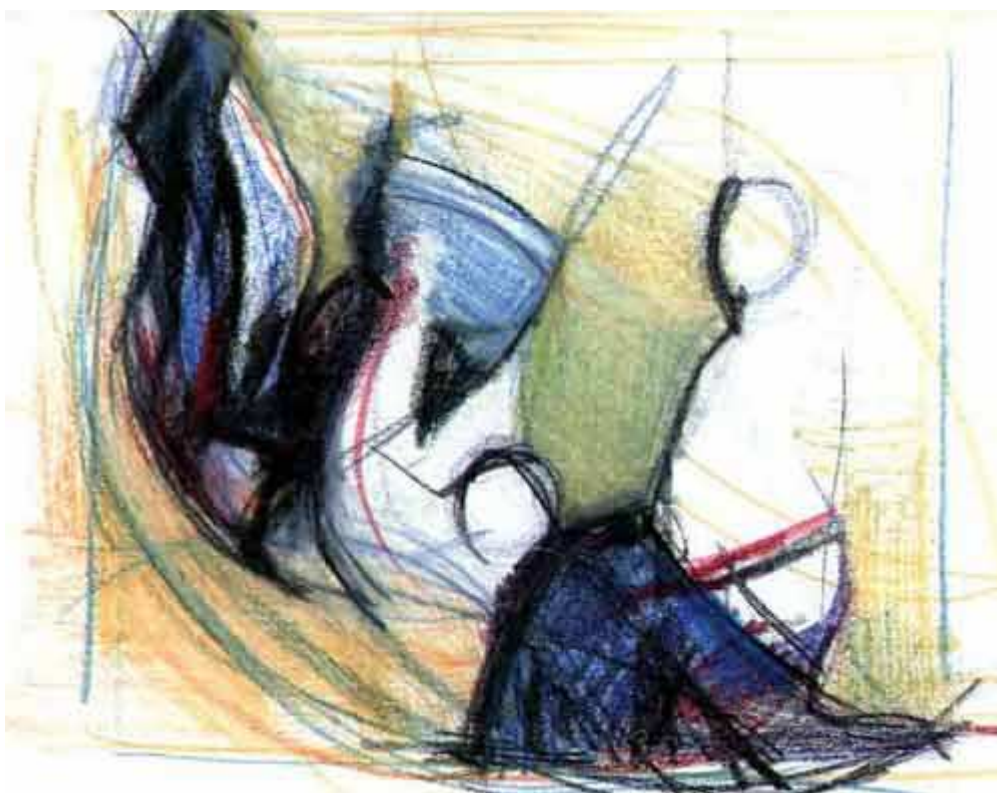

AIKIDO

PRŮVODCE PRO ZAČÍNÁJÍCÍ

合気道

Historie

Aikidó je jedním z nejmladších japonských bojových umění. Jeho historické kořeny jsou však velmi dávného data. V 9. stol. jeden ze samurajů rodu Minamoto, Šintra Saburó Jošimicu, vytvořil Daitórijú aikidžucu, předchůdce aikidó. Jednotlivé techniky aikidžucu se postupně předávaly příslušníkům rodu Minamoto až k muži jménem Sókaku Takeda, který začal učit aikidžucu v r. 1905 na ostrově Hókkaidó. Ke vzniku aikidó přispěla však také šermířská škola Katori, jež se datuje od 15. stol. a byla zařazena mezi japonské kulturní památky. Dodnes vyučuje nejen boj mečem, ale také boj tyčí a kopím.

Z Daitórijú aikidžucu nevzniklo jen aikidó, ale také japonské Šorindži kempó a korejské hapkido, neboť jejich zakladatelé studovali u Sókaku Takedy. Také jeden ze žáků zakladatele džúdó, Širó Šida zvaný později Sugata Sanširó, studoval Daitórijú, proto i džúdó bylo ovlivněno tímto uměním.

Sókaku Takeda byl samuraj, skutečný bojovník, ztělesnění dávných válečných tradic. V době, kdy se s ním seznámil Morihei Ueshiba (1883 až 1969), Sókaku Takeda byl pravděpodobně největším odborníkem v Japonsku na umění boje. Žil za éry Meidži, vybojoval řadu soubojů na život a na smrt jako člen tělesné stráže soudců a velitelů policie. Připisuje se mu i založení skupiny jakuza, samurajů přeměněných na gangstery. Jeho chování bylo strohé, vždy nosil řadu skrytých zbraní ve svém oděvu a odmítal veškeré nápoje a potraviny, které nepřipravil osobně jeho žák, neboť se bál, že by mohl být otráven. Proto si přinášel na návštěvu i zákusky a čaj. Byl neustále ve střehu, dokonce i ve svých 80 letech. Jeho vyučováním v r. 1905 se aikidžucu dostalo poprvé mimo rod Minamoto. V té době působil na ostrově Hókkaidó jeden z jeho nejslibnějších žáků, Morihei Ueshiba. Japonská vláda zamýšlela zproduktivnit tento řídký osídlený ostrov. Ueshiba zde vedl skupinu osadníků se zaměřením na těžbu dřeva a pěstování máty pepřové. Jako jiní velcí mistři bojových umění brzy pochopil, že vskutku kritické střetnutí člověka není ve fyzickém boji, ale spíše ve vnitřní konfrontaci se silami, jež odvádějí člověka od harmonie s duchem vesmíru.

Aikidžucu bylo válečným uměním, zaměřeným k vítězství ve skutečném boji. Poté, co Morihei Ueshiba obdržel povolení vyučovat Daitórijú aikidžucu od Sókaku Takedy, došlo k určité změně dimenzí aikidžucu tak, jak to odpovídalo celkovému vývoji v japonské společnosti. V japonských bojových uměních již od r. 1603, kdy skončilo období válek o tzv. sjednocení Japonska, docházelo ke změně: více důrazu bylo kladeno na rozvoj vůle a výchovné zaměření, než na samotné ničivé aspekty. Daitórijú se však nezměnilo, je to uzavřená válečná škola, v níž se Ueshiba naučil skutečné válečné technice. Aikidó nemá s aikidžucu nic společného, s výjimkou technického aspektu, a i ten je ve značném rozsahu upraven. Myšlenkové pozadí je naprosto odlišné a na nejvyšších úrovních výuky aikidó je cílem najít vzájemnou souvislost s energií, která uvádí do chodu celý vesmír. Název aikidó se začal přednostně užívat po druhé světové válce.

Pod vlivem M. Ueshiby, který je známý mezi všemi aikidisty jako ósensei (velký učitel), se aikidžucu změnilo v aikidó. Ósensei fyzickou praxi povznesl na úroveň disciplíny duševní a duchovní, o níž předpokládal, že je v těsném spojení s přírodou a má formy, podobně jako příroda, bohaté a přizpůsobivé. Hluboká jednota aikidó vychází z reality, z povahy věcí a zákonů, které je ovládají. Technika boje (džucu) má za cíl pouze zabít, zatímco cílem bojových umění (dó) je formovat osobnost. Opravdový praktikant aikidó je ten, kdo se nespokojí s pouhým ovládnutím techniky, ale kdo neúnavně postupuje no cestě (dó) k odhalování své vlastní povahy. Dó zde značí neustálé putování. Síla či mohutnost člověka nesídlí jen v jeho těle, ale je tvořena i silou charakteru, ducha. Proto aikidó není jen hledáním fyzické síly. Technika je jen nástrojem cvičení, nejdůležitější je stát se co nejdokonalejším člověkem a pokračovat v činnosti směrem ke shodě a vzájemnému porozumění mezi lidmi. Morihei Ueshiba byl ostře zaměřen proti válce, podobně jako jiní velcí mistři japonských bojových umění skupiny budó, přál si mír a blaho lidstva.

Jeho texty ukazují, že tato disciplína byla vytvořena, abychom se dali určitým směrem. Aikidó znamená zharmonizovat se s energií (ki), díky které funguje vesmír. Ai znamená harmonii. Jestliže budó - bojové umění - je válečná cesta rytířství, pak aikidó je bojovým uměním. Postoje mentální i fyzické, které aikidó formuje, však umožňují dosáhnout vítězství mírovou cestou.

Jako metoda sebeobrany se aikidó označuje za disciplínu spíše mentální než fyzickou. Účel tréninku v bojových uměních je především integrovat mysl a tělo tak, že pracují v dokonalé harmonii, jen tehdy je možné překročit formu. V okamžiku, kdy se vyskytne útok, již není čas připravovat si formu, právě je nutné jen jednat.

Bohatství aikidó je takové, že mnoho technických a filozofických aspektů můžeme jen tušit. Je třeba mít určité spojení s filozofií aikidó, ale ne proto, aby nás blokovala, nýbrž abychom ji mohli využívat. Tělo by mělo vyjadřovat to, co chceme říci, aby plnilo i signální funkci.

Zpočátku je pro aikidó charakteristická převážně práce fyzická - soubor pohybů po kruhu či spirále, které vedou k uvolnění těla a přinášejí jisté pocity, umožňující nalézt každému určitou harmonii sám se sebou, ustavit pevný tělesný střed, rozvíjet osobnost a vztahy s partnerem, a to jak bojové, tak mimobožové. Úcta, velkomyslnost, přímost, opatrnost a spontánnost jsou od výcviku neoddělitelné. Docílit pokrok je třeba v bojové oblasti a také lidsky pochopit, odhalit některé principy, jichž je třeba k tomu, aby člověk rozvíjel svůj vnitřní život.

Začátečník by měl zůstat co nejpřirozenější, vybízet s radostí k fyzickému kontaktu a rozvíjet se se zřetelem k technice protivníka. Aikidó je cvičení, umožňující napomoci individuálnímu vývoji a humanistické výchově. Cvičit je však třeba s velkou vážností.

Únava musí být pocíťována jen v rozumné míře a má být také doprovázena pocitem blaha a uvolněním, praktikování má být příjemné. Přesto se uvádí, že aikidó, cvičili-li se správně (bez velkých svalových kontrakcí), je možné provádět bez únavy třeba celý den, neboť svým charakterem odpovídá pohybu přírody.

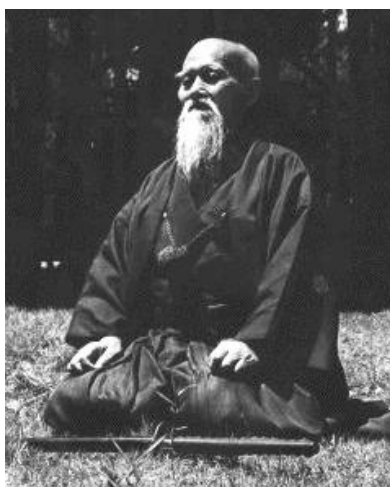
Své prvé dódžó (místnost pro výcvik bojových umění) otevřel M. Ueshiba v r. 1920 v Kjótó. V té době jednotlivé techniky ještě neměly pojmenování. Až do konce druhé světové války bylo cvičení výsadou členů císařského dvora, případně i dalších lidí, kteří však museli mít jako předpoklad přijetí doporučení dvou významných osobností japonského kulturního či veřejného života. Poté bylo aikidó zpřístupněno veřejnosti. Po r. 1953 se začíná aikidó šířit do ciziny. Řídící organizací celosvětového dění je Mezinárodní federace aikidó (IAF), jejímž prezidentem je současný dóšú (hlava dódžó), 68 letý Kisshomaru Ueshiba, syn zakladatele aikidó. Rodina Ueshiba řídí dědičně tento hlavní směr aikidó, přestože existují i některé skupiny další. Je třeba si však uvědomit, že všechny školy aikidó mají tentýž původ, a že v nich původní učení Morihei Ueshiby bylo interpretováno jeho žáky, kteří ve svých vlastních školách zdůrazňovali aspekty, jež pokládali za nejdůležitější.

Do Evropy se aikidó dostalo před 30 lety, a to do Francie. Prvá veřejná ukázka a trénink v ČSSR pod vedením předsedy IAF G. Veneriho se konala v Praze v r. 1986. Ve většině zemí Evropy působí trvale japonští trenéři, zatímco Evropané studují aikidó přímo v Japonsku, někteří i po dobu 10 let.

V současnosti působí v ČR několik organizací zabývajících se rozvojem aikida. My působíme pod hlavičkou České Federace Aikido. Informace o ČFA naleznete na <http://www.cfai.cz>.

Morihei Ueshiba, zakladatel aikido

Morihei Ueshiba, zakladatel aikido

Moriteru Ueshiba, sinovec Morihei Ueshiby. V současnosti hlavní osoba světového Aikido.

Co je to Aikido?

Aikidó, čistě ve své praktické aplikaci, je umění sebeobranu. Aikidó zdůrazňuje dobrý pohyb těla, hody a páky. Je eticky spojené s obranou proti nevyprovokovanému útoku. Při správném užití aikidó může být prudká agrese pohotově a čistě neutralizována za zřetelné kontroly nad všemi aspekty útoku a obrany, takže se lze účinně ubránit, aniž nutně způsobíme vážné zranění.

Aikidó je však více než fyzické umění. Do jeho technik jsou vetkány elementy filosofie, psychologie a dynamiky. Je to cesta života, která sjednocuje životní energii, ki, způsob, jak být v harmonii se svým okolím a přitom centrován v sobě. Na své nejvyšší úrovni je to účinná disciplína pro rozvoj, integraci a využití všech vlastních kapacit - mentálních zrovna tak jako fyzických.

Proč?

Je mnoho důvodů, proč trénovat bojová umění. Samozřejmě, je tu problém osobní ochrany. Jakožto aikidókové nacházíme potěšení ve zkoumání pohybů, přístupů, principů a tréninkových procedur, které ve chvíli nebezpečí dokáží ochránit nás nebo naše bližní od poškození. Aspekty bojového umění přítomné v aikidó jsou pro nás potěšitelné v podobném smyslu, jako si mláďata mnoha druhů savců vychutnávají hravé zápolení. V tomto smyslu se z našeho tréninku můžeme hodně dozvědět o svých schopnostech co se týče odvahy, síly, rychlosti a reagování. Také se učíme, že dokážeme překonat mnoho překážek, které mohou stát před námi, a o svojí schopnosti jednat v zájmu ochrany života. My se ale nepřipravujeme pro nějakou budoucí událost. Ta "událost" se odehrává teď. Není žádný zápas, souboj nebo boj, na který se připravujeme. Aikidó trénujeme jednoduše proto, že máme rádi povahu tréninku. Aikidó je cesta života. Je to příležitost se naučit, jak urovnávat konflikty v našem životě. Zakladatel aikidó, O'Sensei Morihei Ueshiba, nám říkal, že účelem aikidó není porazit jiné, ale zvítězit nad nesouladem uvnitř sebe sama. Spolu s tím přichází mír.

Aikidó je určeno k vytváření osobní a společenské harmonie. Souběžně s efektivitou našich technik se speciálně soustředíme na rozvíjení této harmonie v naší každodenní praxi. Přestože dódžó je naplněno zvuky pádů těl a spousta potu je na každodenním pořádku, se svými partnery stále zakoušíme potěšení a jemnost. Pravým duchem aikidó je láska a ty shledáš snadným prožívat tuto lásku uprostřed studia sebeobránných dovedností.

Kulturně jsme všichni disponováni oddělovat se od ostatních lidských bytostí, snad se jich dokonce bát. Naše interakce na tatami nám jakožto aikidókům dávají nespočet příležitostí vyplňovat trhlinu odcizení mezi světem a námi. Prostřednictvím aikidó jsme našli ten nejpříjemnější a neaktuálnější způsob kontaktu s ostatními bytostmi našeho druhu.

Naše potěšení z aikidó je také spojeno se zkušeností zvýšeného vnímání duchovna uvnitř nás samých i ve vesmíru kolem nás. Aikidó osvobozuje našeho ducha hmatatelným, jednoduchým způsobem. Rovněž oceňujeme osobní disciplínu a mentální očistu. Rádi cítíme vybrušování naší mysli prostřednictvím našich těl a prožíváme velký přínos mentálních cvičení a praktik, které aikidó nabízí.

Jak získáváme lepší porozumění pro sebe samé, objevujeme také, že učit se žít v míru je důležitější (i zábavnější) než učit se stále lepším způsobem vedení bojových konfliktů. Stav našeho světa nám to jasně ukazuje. Stupňování boje mezi lidskými bytostmi je bezvýhledná cesta destrukce. Trénujeme se v dovednostech, které mohou sloužit k ochraně našich milovaných i nás samých, a těmito dovednostmi zamýšlíme obrátit naše nepřátele v naše přátele a odvrátit naše srdce od bojování. Výsledkem takového tréninku může být mírumilovnější svět.

Během této cesty se však učíme mnoho technik, které mohou způsobit vážné zranění. Jak si osvojujeme tyto devastující dovednosti, učíme se také mít v úctě a v péči veškerý život. Jak se rozvíjí naše tělesné

umění, bude se také rozvíjet naše dovednost urovnávání mnoha konfliktů běžného života. Jak na tatami, tak i mimo ně, usilujeme o situace "já vítězím - ty vítězíš", nikoli o situace "já vítězím - ty prohráváš".

Prosím, uvědomte si, že si nemůžete "osvojit" aikidó. Je to nekončící cesta zušlechťování a zjemňování jak techniky tak charakteru. Nemůžete ovládnout bojové umění. Můžete jenom ovládnout umění být sám sebou.

Během dlouhých let tréninku, která máme před sebou, překvapivým způsobem budeme poznávat svoje osobní dispozice a schopnosti. Trénink bojových umění je velmi základní záležitost. Je zde málo prostoru pro neužitečné nebo nevhodné myšlení. Proces sebeodsuzování je časem nahrazen uznáním, oceněním a využíváním vrozených vlastností, aniž bychom se kárali za to, co v nás je nebo není.

Ti, kdo vytrvají v aikidó, dělají to proto, že z aikidó mají opravdové potěšení. Věnují mu všechen potřebný čas a oceňují krůček po krůčku proces svého zdokonalování. Není přínosem být přehnaně ambiciózní nebo si vyčítat, že děláme chyby. Uvědomění si chyby můžeš pro sebe využít. Zpomal tempo a věnuj pozornost poučením, která každá lekce přináší, a budeš si vychutnávat každý krok na své cestě.

Za tímto dopisem jsou uvedeny jisté principy, které ti mohou pomoci ve tvé snaze. Spolu s těmito poznámkami ti nabízíme svoje nejvřelejší přivítání a podporu. Necht' jsou naše vztahy potěšitelné, cenné a naplněné příjemnými překvapeními.

Frank Doran

Vztah uke - nage

Uke (doslovně "ten, kdo přijímá", ten, kdo padá) a nage (ten, kdo hází) mají velmi speciální vztah. Na rozdíl od mnohých bojových umění, kde se trénuje proti protivníkovi, v aikidó se trénuje s partnerem. V aikidó nejsou žádné soutěže ani poměrování jedné osoby s druhou. Namísto toho každý z partnerů je polovinou celku a každý má stejnou zodpovědnost za výukovou zkušenost.

Třeba si to neuvědomuješ, ale je to uke, nikoli nage, kdo má nejtěžší úlohu. Úkolem ukeho je poskytnout partnerovi pro jeho práci "pocitivý" útok. To je zdánlivě velmi jednoduché. Ve skutečnosti ale není. Pocitivý útok neznamená držet co nejpevněji nebo udeřit co nejsilněji. Pocitivý útok je útok s porozuměním pro situaci partnera. Je velký rozdíl mezi partnery v rozměrech a síle? Ve zkušenosti? Zřejmě kdyby stokilový držitel černého pásu s odpovídajícími dovednostmi udeřil plnou silou na drobného začátečníka s malou či nulovou zkušeností, bylo by to víc než zastrašující a tudíž totálně necitlivé a nezodpovědné.

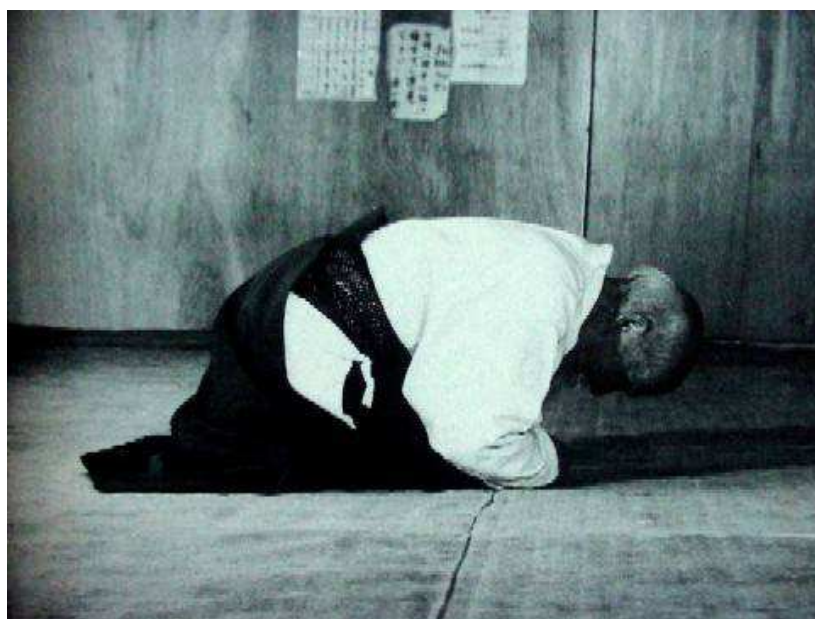
Mnozí studenti aikidó mají obtíže rozpoznat rozdíl mezi totálním odporem či naplno vedeným útokem a "upadnutím" pro jejich partnera jakožto blashosklonné odpovědi i na slabě provedenou techniku. Zde je užitečné si pamatovat, že v roli ukeho je tvój primární povinností sloužit tvému partnerovi. Zkus z něho dostat to nejlepší. Nejsnáze se toho dosáhne upřímností a citlivostí: dovést ho na pokraj jeho schopností, ale nenutit ho překonávat jeho maximum nepřiměřenou námahou.

Vztahy uke - nage připomínají vozík s koly. Utáhni náboje kol příliš a vozík se nebude pohybovat. Když je hodně povolíš, kola se budou viklat a neposkytnou žádnou stabilitu. Přemýšlej o svých pohybech při technikách jako o pohybech vozíku: utahuj náboje kol jen do okamžiku, kdy začnou drhnout, potom trochu povol a kola (technika) poběží volně. Po nějakém čase, stále opakování správných pohybů pevně provedených povede k přirozeně silnější technice. Pamatuji si: trénuj bez přepínání (train, don't strain) !!!

Frank Doran

Etiketa

- Při vstupu do dojo i při odchodu, je správné uklonit se směrem ke kamize, obrazu O'Senseie, případně k čelu dojo. Ukloňte se též při příchodu i odchodu z tatami.
- Nevstupujte na tatami v obuvi, v dojo mimo tatami používejte přezůvky.
- Dostavte se na cvičební hodinu včas. V případě, že přijdete pozdě, vyčkejte na okraji tatami, dokud Vám učitel nedá pokyn, po kterém se můžete zapojit do tréninku.
- Neodcházejte z tatami v průběhu cvičení, případně z dojo bez svolení učitele.
- Neseděte na tatami zády ke kamize, obrazu zakladatele. Také neseděte s nataženými nohama a neopírejte se o zeď. Seděte v seize, případně v sedu se zkříženými nohama, vždy však s narovnanými zády.
- Před tréninkem sejměte hodinky a další šperky. Nehty na rukou i nohou udržujte ostříhané a čisté. Na tatami nenoste pití, stravu, žvýkačky atd.
- Omezte mluvení na minimum. Jak při výkladu učitele, tak při samotném cvičení. Konverzace by měla být omezena na téma AIKIDO.
- Máte-li problémy s pohybem, technikou, nepokřikujte na učitele, pokuste se "okoukat" od ostatních, případně vyčkat na vhodnou příležitost a požádat učitele o radu a pomoc.
- Provádějte příkazy učitele ihned, aby na Vás ostatní nemuseli čekat.
- V průběhu cvičení nepodléhejte hrubým způsobům a hádkám. Nepřevlékejte se na tatami. Snažte se, aby Vaše gi bylo čisté, v dobrém stavu, bez silných vůní či zápachů. Mějte čisté ruce i nohy.
- Nezapomeňte, že jste na tréninku, aby jste se něco naučili, ne aby jste uspokojili svoje ego.
- Chovejte se dle zásad slušného chování, buďte ohleduplní, opatrní, slušní. Nezapomínejte na to.

Morihei Ueshiba provádí rei.

Základní útoky a techniky

Úchopy

Katate dori (Gyaku hamni)

Aihanmi katate dori

Ryote dori

Katate ryote dori

Kata dori

Kata dori men uchi

Ryokata dori

Muna dori

Úchopy zezadu (Ushiro waza)

Ushiro ryote dori

Ushiro ryohiji dori

Ushiro ryokata dori

Ushiro eri dori

Ushiro katate dori kubi shime

Údery

Shomen uchi

Yokomen uchi

Chudan tsuki

Jodan tsuki

Mae geri

Základní techniky znehybnění (Osae waza)

Ikkyo

Nikyo

Sankyo

Yonkyo

Gokyo

Varianty

Ude garami

Hiji kime osae

Základní hody (Nage waza)

Irimi nage

Shiho nage

Kote gaeshi

Kaiten nage

Tenchi nage

Kokyu ho

Varianty

Sokumen irimi nage

Juji garami

Ude kime nage

Aikiotoshi

Sumi otoshi

Ushiro kiri otoshi

Kokyu nage

Stejně jako techniky hodů je založeno na rytmickém provedení v Kokyu nage bez jakéhokoliv páčení kloubů.

Koshi nage

Technika s použitím boků

"Omote" a "Ura"

Většina z technik obsahuje varianty "omote" a "ura". V překladu jsou tato dvě slova chápána ve významu "pozitivní" a "negativní", ačkoliv by se spíše dalo použít "přední strana" a "zadní strana". Dá se říci, že oba aspekty doplňují stejnou věc.

Obecně vzato "omote" tvoří techniky, které jsou na vnitřní straně partnera. "Ura" prodlouží útok, otočí se a vede akci na vnější stranu partnera.

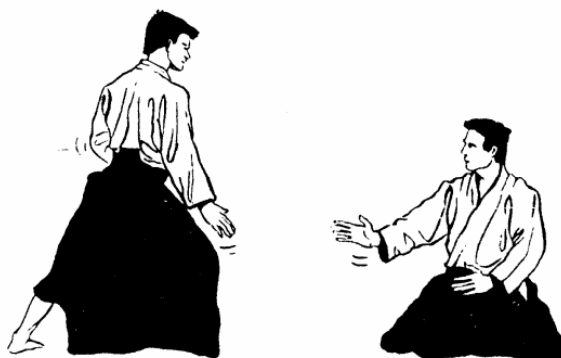
„Uchi a soto“

Oproti omote a ura je rozlišení technik na „uchi a „soto“ mnohem méně časté. Při formách uchi při nástupu do techniky podcházíme partnerovu ruku. Kdežto při formě soto zůstáváme vně nebo za rukou. Například: uchi kaiten nage nebo soto kaiten sankyo.

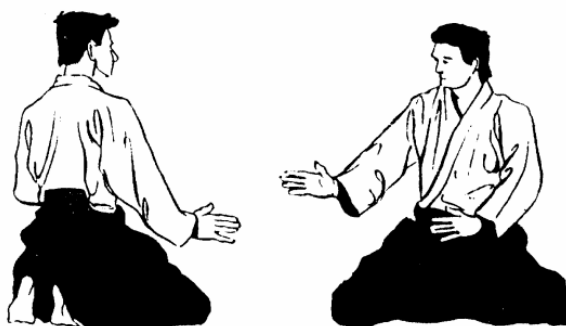
Formy aplikací

Tachi waza: oba dva partneři jsou v postoji

Hanmi hantachi waza: Uke stojí, Tori je na kolenou

Suwari waza: oba dva partneři jsou na kolenou

Kaeshi waza: kontra techniky

Henka waza: změna techniky

Jyu waza: volná technika

Základní slovník AIKIDO

AI – harmonie, jednota
AIKIKAI - mezinárodní organizace rozvíjející AIKIDO
AIKIDOKA – člověk cvičící AIKIDO
ARIGATO - děkuji
ASHI – noha
ASHI SABAKI – práce nohou
ATEMI – úder, naznačení úderu
BOKKEN – dřevěný meč
BUDO – cesta bojovníka
BUSHI – bojovník, samuraj
CHUDAN – střední pásmo
DAN – mistrovský technický stupeň
DO – cesta, směr
DOJO – tělocvična, prostor na cvičení
DOZO – prosím
DOMO ARIGATO GOZAIMASHITA – děkuji Vám mnohokrát – poděkování
DOSHU – hlava cesty, titul
ERI – límec
FUDOSHIN – formální titul, asistent instruktora
FUKUSHIDOIN – nehybný, klidný
GEDAN – dolní pásmo, nízká pozice
GI – tréninkové oblečení – nesprávně nazývané kimono
GERI – kop (např. Mae geri)
HAKAMA – kalhotová sukně pro tradiční trénink bojových umění
HANMI – trojúhelníkový postoj, základ pro AIKIDO
HAPPO – osm směrů
HARA – centrum hmotnosti, těžiště
HENKA – změna
HIDARI – vlevo
HIJI – loket
HOMBU DOJO – hlavní dojo – Aikikai
JAME – přestaňte (MATE)
IRIMI – vstup, krok přímo – jeden z důležitých základů AIKIDO
JO – dřevěná hůl (dlouhá asi 130 cm)
JODAN – horní pozice, horní pásmo
JUKEN JUTSU – umění s bajonetem
JUJUTSU – jedna z disciplín z nichž vzniklo AIKIDO
KAESHI – otáčení, střídání
KAITEN – otáčení bez pohybu nohou
KAMAE – postoj (se zbraní i bez zbraně)
KAMIZA – čestné místo v dojo
KANSETSU – páčení
KATA – forma pohybu, série pohybů
KATANA – samurajský meč
KEIKO - trénink
KEN – meč, přítel Barbie
KI – energie, životní síla, duch
KIAI – výkřik, provedený v rozhodující fázi techniky
KI MUSUBI – spojení KI mezi partnery
KOHAI – mladší student
KOKORO – srdce a mysl
KOKYU – dech, součást cvičení AIKIDO
KOSHI – boky
KOTE – zápěstí
KUBI – vaz, krk

Požadavky na stupně Kyu

6.kyu

Ukemi waza

Mae ukemi
Ushiro ukemi
Shikko – přemístění

Suwari waza

Útoky

Úchopy

Aihanmi katate dori
Katate dori
Ryote dori
Ushiro ryote dori
Shomen uchi

Údery

Yokomen uchi

Znalost základních pojmů a etika v dojo

5.kyu

Tachi waza

Aihanmi katate dori
Shomen uchi
Katate dori

Ikkyo -Irimi nage-Shiho nage
Ikkyo -Irimi nage
Shiho nage -Tenchi nage

Suwari waza

Ryote dori

Kokyu ho

4.kyu

Tachi waza

Aihanmi katate dori
Shomen uchi
Katate dori

Nikyo – Sankyo - Kote gaeshi - Ude kime nage
Kote gaeshi
Ikkyo - Nikyo - Irimi nage – Kote gaeshi -Uchi kaiten nage -
- Ude kime nage - Sokumen irimi nage - Kokyu nage
Shiho nage - Ude kime nage
Ikkyo – Nikyo
Tenchi nage
Sankyo

Yokomen uchi

Kata dori

Ryote dori

Ushiro ryote dori

Suwari waza

Aihanmi kate dori
Shomen uchi

Ikkyo -Irimi nage
Ikkyo -Irimi nage

3.kyu

Tachi waza

Shomen uchi
Yokomen uchi
Katate ryote dori
Ryote dori
Ushiro ryote dori

Nikyo – Sankyo – Yonkyo
Ikkyo –Nikyo – Sankyo - Yonkyo - Irimi nage - Kote gaeshi
Ikkyo – Nikyo - Kote gaeshi - Ude kime nage - Kokyu ho
Ikkyo - Shiho nage
Ikkyo – Nikyo - Irimi nage - Kote gaeshi - Shiho nage – Ude
kime nage
Kokyu nage z různých útoků

Suwari waza

Shomen uchi
Katate dori
Kata dori

Nikyo – Sankyo – Yonkyo - Kote gaeshi
Ikkyo – Nikyo
Ikkyo – Nikyo

Hanmi handachi waza

Shomen uchi
Katate dori

Irimi nage
Shiho nage - Uchi kaiten nage

2.kyu

Tachi waza

Aihanmi katate dori
Shomen uchi
Katate dori
Yokomen uchi
Ryote dori
Ushiro ryote dori
Katate ryote dori
Ushiro ryu kata dori
Kata dori
Kata men uchi

Koshi nage
Shiho nage - Soto kaiten nage - Uchi kaiten nage
Sankyo – Yonkyo - Koshi nage - Sumi otoshi – Aiki otoshi
Gokyo
Irimi nage - Kote gaeshi - Koshi nage
Juji garami - Sokumen irimi nage – Koshi nage
Irimi nage
Ikkyo –Nikyo – Sankyo - Sokumen irimi nage
Sankyo -Yonkyo
Ikkyo – Nikyo – Sankyo - Irimi nage - Kote gaeshi - Shiho
nage
Ikkyo-Irimi nage
Hiji kime osae
Kokyu nage z různých útoků

Chudan tsuki
Jodan tsuki

Suwari waza

Katate dori
Yokomen uchi
Kata dori
Ryokata dori

Kote gaeshi - Irimi nage
Ikkyo – Nikyo – Sankyo – Yonkyo – Gokyo - Irimi nage
Sankyo
Ikkyo - Nikyo

Hanmi handachi waza

Shomen uchi
Katate dori
Ryote dori

Kote gaeshi
Soto kaiten nage
Shiho nage

1.kyu

Tachi waza

Katate ryote dori
Ushiro katate dori kubi shime
Ushiro eri dori
Chudan tsuki
Jodan tsuki

Juji garami - Koshi nage
Sankyo - Kote gaeshi - Shiho nage - Koshi nage
Ikkyo - Kote gaeshi - Shiho nage
Nikyo – Sankyo - Kote gaeshi - Kaiten nage - Koshi nage
Ikkyo – Nikyo – Sankyo - Irimi nage - Shiho nage - Kaiten
nage -Koshi nage
Kokyu nage z různých útoků

Suwari waza

Shomen uchi
Yokomen uchi

Gokyo
Kote gaeshi

Hanmi handachi waza

Shomen uchi
Katate dori

Ikkyo – Nikyo - Gokyo
Nikyo

Nošení hakama

Od sezóny 2002/2003 je přijato doporučení upravující možnost nošení hakama a to následovně: sjednocuje se výše žákovského technického stupně aikido ČFAI, od kterého je možnost nosit hakama na technický stupeň 2.kyu společně pro muže i ženy. Je na zvážení vedoucích jednotlivých klubů udělit možnost nošení hakama i v jiných případech.

Požadavky na stupně Dan

Stupně DAN obsahují všechny možné kombinace útoků a technik a dále bude požadováno:

1.Dan – Shodan / 2.Dan – Nidan

Typy práce:

- suwari waza
- hanmi handachi waza
- tachi waza
- ushiro waza

Zkušební komise bude požadovat 2 – 3 formy z následujícího:

- randori (se 2 útočníky)
- tantó dori
- jó dori
- jó nage waza

3.Dan – Sandan / 4.Dan - Yondan

Typy práce:

- suwari waza
- hanmi handachi waza
- tachi waza
- ushiro waza

Zkušební komise bude požadovat 2 – 3 formy z následujícího:

- randori (se 3 útočníky)
- tantó dori
- jó dori
- jó nage waza
- tachi dori
- kumi tachi
- kumi jó

V případě zdravotních problémů znemožňující nebo omezující provádět, některá cvičení Aikidó, předloží kandidát zkušebnímu komisaři potvrzení od odborného lékaře resp. Lékařskou zprávou/nález.

POPLATKY A DOBA CVIČENÍ

6.kyu	1měsíc	20 hodin	1 seminář	1 aktuální licence	0,-Kč
5.kyu	2měsíce po získání 6.kyu	30 hodin	2 semináře	1 aktuální licence	0,-Kč
4.kyu	3 měsíce po získání 5.kyu	50 hodin	3 semináře	1 aktuální licence	0,-Kč
3.kyu	4.měsíce po získání 4.kyu	80 hodin	3 semináře	1 aktuální licence	200,-Kč
2.kyu	6 měsíců po získání 3.kyu	120 hodin	4 semináře	1 aktuální licence	300,-Kč
1.kyu	8 měsíců po získání 2.kyu	150 hodin	6 seminářů	1 aktuální licence	400,-Kč
Shodan	12 měsíců po získání 1.kyu	6 seminářů	2 licence z toho jedna aktuální		1000,-Kč
	opravu je možné vykonat až 12 měsíců po předchozí zkoušce, oprava 100,-Kč				
Nidan	18 měsíců po získání Shodan	6 seminářů	3 licence z toho jedna aktuální		1500,-Kč
	opravu je možné vykonat až 12 měsíců po předchozí zkoušce, oprava 100,-Kč				
Sandan	24 měsíců po získání Nidan	6 seminářů	5 licencí z toho jedna aktuální		2000,-Kč
	opravu je možné vykonat až 12 měsíců po předchozí zkoušce, oprava 100,-Kč				
Yondan	36 měsíců po získání Sandan	6 seminářů	6 licence z toho jedna aktuální		3000,-Kč
	opravu je možné vykonat až 12 měsíců po předchozí zkoušce, oprava 100,-Kč				

Ceník kimon (Gi) Hayashi – Todai

Výška postavy v cm	Cena včetně poštovního a balného
130 až 150	990,-Kč
160	1 090,-Kč
170	1 150,-Kč
180	1190,-Kč
190	1 250,-Kč
200	1 290,-Kč

Všechny kimona jsou včetně bílého pásku.

